

Ричард Гренел: Видимо да се преговори Београда и Приштине распадају, јер се Стејт департмент договара са Европљанима, а у преговорима је неопходно вођство Америке. Курти није од користи, Тачи би био бољи преговарач. Овај регион видим као узбудљив и волим да дођем у Србију

Видимо да се преговори Београда и Приштине распадају, јер се Стејт департмент договара са Европљанима, а када њима препустите да воде - добијете много приче, а мало акције, рекао је за РТС некадашњи специјални изасланик за дијалог у Трамповој администрацији Ричард Гренел. Истиче да је неопходно да "амерички лидери поведу" и да имају поверење обе стране. За Аљбина Куртија каже да одбија све идеје, те да није од користи.

Интервју преносимо у целости.

- Господине Гренел, хвала вам што сте дошли на РТС.

- Хвала вама на позиву.

- Били сте укључени у дијалог Београда и Приштине као специјални изасланик САД. Како гледате на разговоре који се сада воде?

Аљбих Курти је одбио сваку идеју коју су му Американци понудили. Сада одбија и идеје које нуде Европљани

- Вероватно бисмо целу емисију могли томе да посветимо, прилично је невероватно. Видите, мислим да ми знамо да Курти једноставно није од користи у овој ситуацији. Преговарао сам са њим и он је неко коме се никада није допала ниједна идеја.

Он је одбио сваку идеју коју су му Американци понудили. Сада одбија и идеје које нуде Европљани. Чак и Бајденова администрација мора да га критикује. И ја мислим да он не служи свом народу. Не помаже у овој ситуацији. Недостаје нам Тачи ових дана.

- Шта му даје толику снагу, да може да се супротстави свима који учествују у разговорима?

- Не знам да ли бих то назвао снагом. Он само говори „не“, он је „господин Не“. Ако се вратите идејама Била Клинтона или Барака Обаме, он одбија све идеје које су Американци понудили. Амерички систем то види. Коначно у Америци долазимо до закључка и то на обе стране да Курти Американцима није од користи.

- Да је неки српски лидер или представник тако поступио Србија би била кажњена, а Куртију се ништа не дешава. Како то објашњавате?

Ја сада радим у приватном сектору, посматрам ствари споља, као и Ви. Али док сам био у Трамповој администрацији ми смо се према Куртију понашали веома тврдо. Неки би рекли да сам претеривао. Чак да нисам био фер.

Ја мислим да јесам био фер. Да сам имао увид у политике и видео ко је спреман да покрене ствари напред. Нико не мисли да је ово лак процес, тешко је, али обе стране морају да се покрену.

Ми у Трамповој администрацији смо мислили да седење за столом и причање о политици не води никуда. Ми смо желели економски развој. То би покренуло ствари.

Млади људи који ово гледају, млади у целом региону желе боље плаћене послове. А начин да се то постигне је да се оконча овај замрзнути конфликт, па да кренемо у развој економије.

И да у овај регион доведемо америчке и европске бизнисе како би створили бољу привреду са боље плаћеним пословима.

- Како гледате на америчку улогу у преговорима Београда и Приштине?

Супротно од „Америка на првом месту“ је „консензус са Европљанима“. Ми у Трамповој администрацији смо веровали да је неопходно да Америка предводи. Људи из Беле куће, из администрације, морају да стану на чело.

Видимо да се разговори распадају. Потребно је вођство Америке, да амерички лидери поведу и да имају поверење обе стране

Ја сам постављен да будем изасланик председника, не Стејт департмента. Представљао сам председника Трампа. Могао сам да уђем у председников кабинет и предложим нешто. Могао сам лично да му кажем шта две стране желе.

Тога нема код председника Бајдена. Стејт департмент се договара са Европљанима, а када њима препустите да воде добијете много приче, а мало акције. То се сада дешава. Видимо да се разговори распадају. Потребно је вођство Америке, да амерички лидери поведу и да имају поверење обе стране.

- Али када се ствари заглаве рекао бих да амерички амбасадори ураде шта треба. Откоче кризу, да тако кажем?

- Да, били су од користи, али неопходно је учешће Беле куће, са највишег места. Треба вам неко ко може да уђе код председника у кабинет и добије његову пажњу.

- Имају ли САД интерес за овај регион, боље речено, колики је тај интерес?

Сигурно није онакав као у време Трампове администрације. Тада је много људи из администрације долазило овде, било заинтересовано. Нисмо видели посете на том нивоу, видимо да се регионални лидери заиста муче да придобију пажњу Америке.

Са Берлином и Паризом сам блиско сарађивао јер сам веровао да ако радиш са Немцима и Французима онда ће они да се координишу са Бриселом, препустимо то њима. Јер, као што знамо, координација са Бриселом захтева пуно радно време

Поновићу, мислим да је Бајденова политика да се све препусти Европљанима. А Европљанима су потребни Американци. Док сам био изасланик ја сам прилично редовно обавештавао Париз и Берлин.

Нисмо се усклађивали са ЕУ и Бриселом и у праву су они који то говоре. Али са Берлином и Паризом сам блиско сарађивао јер сам веровао да ако радиш са Немцима и Французима онда ће они да се координишу са Бриселом, препустимо то њима. Јер, као што знамо, координација са Бриселом захтева пуно радно време.

- Поред Косова, како видите потенцијал економских односа САД и Србије. Трамова администрација била је врло амбициозна по том питању, нарочито у последњим месецима мандата. Отворен је ДФЦ офис. Шта се са тиме дешава?

Ја овај регион видим као веома узбудљив. Волим да дођем у Србију. Економија расте. Овде има енергије, можда је ви не осећате јер живите овде, али када дођете однекуд, када Американци овде дођу они осете ту невероватну енергију

Решили смо питање прелаза, захваљујући председнику Вучићу који се око тога zaloжио. Много тога смо покренули за време Трампове администрације на економском плану. Подсетићу вас да смо имали четири економска споразума, последњи је био нарочито обиман. Али пре тога смо постигли споразум са обе стране који је омогућио директне летове између Београда и Приштине. То треба спровести.

Ја овај регион видим као веома узбудљив. Волим да дођем у Србију. Економија расте. Овде има енергије, можда је ви не осећате јер живите овде, али када дођете однекуд, када Американци овде дођу они осете ту невероватну енергију. Не осетите то у другим местима у региону, али у Србији осетите. Надам се да ћемо довести много америчких инвеститора, морамо ствари да покренемо кроз велико пријатељство Америке и Србије.

- Хајмо мало о америчкој енергији. Доналд Трамп је најавио да ће се кандидовати 2024. Да ли ћете бити у његовом тиму и да ли ћете га подржати?

Ја га подржавам и мислим да је био највећи председник у нашој новијој историји. Срећан сам што ће се кандидовати и мислим да амерички Срби треба да гласају за њега и да га подрже. Он је значјно утицао на овај регион.

Урадићу све што буде тражио од мене. Мислим да ће бити невероватно успешан јер ће се усмерити на економију. Спустиће цену нафте, обориће инфлацију. То ће утицати на цео свет. Свету треба неко попут Трампа.

Рећи ћу вам још нешто. Не верујем да би било рата у Украјини да је Трамп председник. Мислим да он зна да окрене телефон, зна шта је тешка дипломатија, он разговара директно са људима.

Видели сте шта је урадио са Северном Корејом. Он је био спреман да подигне слушалицу и позове председника Путина. Он се не боји преговарања. А то је оно што нам је потребно у америчком врху.

- А ваша улога?

- Оставимо председнику Трампу да о томе одлучи, а ја сам спреман да урадим све што треба да буде поново изабран.

- Многи се питају, како ви волите да кажете у Америци, шта вас доводи у наш шумарак?

- Да, то је дивна изрека. Ја сам сада у приватном сектору и радим са приватним инвеститорима на остваривању економских идеја какве смо осмислили док сам био у влади, а то је да се приватни сектор доведе у регион. Мислим да има много приватног новца, инвестиција, које се овде могу направити. Наравно да инвеститори желе да профитирају, али увек је у питању кретање напред. Ја у цео регион прилично редовно долазим настојећи да доведем неке узбудљиве америчке инвестиције.

- Да завршимо узбуђенима, за кога навијате на Светском првенству?

- За Американце, наравно.

- Мислио сам да имате симпатије и за још неки тим.

- Ја сам потпуно за Америку.

- Господине Гренел, хвала вам.

- Хвала Вама, Зоране.

Има ли бољих преговарача

На питање да ли мисли да има бољих преговарача на страни Приштине, Гренел одговара да не жели да говори о именима, али напомиње да је јавно подржавао Хашима Тачија.

"Мислим да је он разумео да мора да попусти да би кренули напред. Врло је ружно оно што су му Европљани урадили", рекао је Гренел истичући незадовољство због тога што се Тачи нашао пред Специјалним судом у Хагу.

(РТС)